

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

IV. Potest haereticus pro Iesu Christo mortem obire, nec tamen propterea
martyris nomen meretur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Varia illa in diversis locis Christianæ Reipublicæ sedita spætacula materiam suppeditarunt duobus illis spissis voluminibus, Gallica lingua sub *Martyrologio* nomine Geneva apud Crispini impressis; itemq; aliis quibusdā, uni Latina à Foxo, alteri à Pantaleone Germanica, itemq; alteri ab Adriano quodā Anglica lingua conscriptis: qui libri omnes mille falsitatis & imposturis referti sunt. Hac materia Historia istorū hominū Ecclesiastica tumet, in qua nihil frequentius occurrit quā mors sive suppliciū unius ex obsecratis illis, qui miserabili desperatione in falsā salutis spē abrepti, vite suę nimis quā prodigi fuerū, sic lamēabiliter descripta, ut fieri vix possit quin legentiū animi cōmiseratione quadā moveantur. Apud Fevardentū in Dial de Par. Minoister quidā sic loquitur: Evidem negare non possum, me in libris istis legentē quā constanter illi pro Evangelii veritate & divini nominis honore mortē oppeterint, nō posse nō eorū virtutē admirari, & ad religionē sequendā provocari. In his libris cōfusos cernas omnīu ferē sectarū homines, Wiclephistas, Hussitas, Lutheranos, Zuingianos, Calvinistas, Buceranos, & quos non? qui tamen publicis scriptis se invicē infamant, & mille injuriis ac conviciis proscindunt, dū alii alios, hæreticos, Antichristi præcursores appellat, ut superius notavi, Ii tamen omnes si in sua hæresi mortui fuerint, martyru Iesu Christi albo sine ulla differentia adscribūtur. Atqui alia fuisse martyru in primitiva Ecclesia mentē, Eusebius testatur, dicens, si quando Marcionista aut aliquis alias hæreticus cū eis ad suppliciū duceretur, rogatos ab eis lectores, ne sanguinem suum cum illorū sanguine confundi, aut nomina cum illorum nominibus in idem album referri pateretur. Lutherani certe indigne admodum ferre hodieq; videamus, suos eidē Categoriae seu Prædicamento cum ceteris sectis esse adscriptos. Et Westphalus contra Lascū scribens, Galliæ nostræ martyres, abominabiles diaboli Martyres appellare nō dubitat. Apud Calvini, stas vero nihil interest unde martyres isti, sive ab Oriente sive ab Occidente veniant. Omnes promiscue Dei vocantur filii, & veri martyres, modo Ecclesiæ Catholicæ repudiū miserint. Parum refert quid quisq; credat, modo Romanū detesterur Pontificē. Eiusmodi hominū de persecutione gloriātiū infelicitatē S. Aug. deplorat, ut qui nō propter veritatem patientur, sed à diabolo mendacii patre possideantur; & qui quibz vivant ut mali, ac moriātur ut scelerati, ut martyres tamē honorentur. Cy-

prianus vero inquit, Etiam si propter Iesu Christi nō ē eiusmodi homines occisi fuerint, crīmē ca-men eorū ac rebellionē purgari nō posse. Neq; enim qui in Ecclesia nō sit, martyre appellādum. Et idem Augustinus eum qui extra Catholicā est Ecclesiam, etiam si baptisatus sit, & propter Iesu Christi nō ē occidi se patiatur, negat salvati posse. Quid vero Calvinistæ nostri? Ex Wiclepho S. Stephanum protomartyrem faciunt: quem tamē Lutherus cōplures & diabolicas blasphemias docuisse restatur. Et Melanchthon VViclephi libros se legisse inquit, sed in uno de Cœna Domini articulo multos crassissimos errores deprehendisse, ex quibus quo spiritu afflatus fuerit, facile appareat. Addit: Eundem quid fides sit nesciisse; & S. Scripturæ dicta inepite confundere atque allegare.

Verum quidem est, hæreticos, etiā omniū deter-rimos, pro veritatis defensione cruciatus ac mortē ipsam sustinere posse: ut si Anabaptista quis à Turcis captus, & ut Iesum Christum natum & crucifixum abneget sollicitatus, etiam acerbissima tormenta & cruciatus subire maluerit, pœnā quidem, non tamen martyrium passus dicetur. Quia enim cum veritate illa quam confiterit, & pro qua sanguinem suum effundit, falsitates quādā & errores cōmisti sunt; pœna illa martyrium dicinon potest, nec ad salutem quidquā prodest: siquidem ut nulla communicatio est lumini cum tenebris, sic veritas cum mendacio nihil commune habet. Nā & ipsum bonum ex mali admistione contagionē trahit: & fedus odor suavē corrumpit: & mendacium quod veri admistum habet, destruit ac perdit. Quod si martyrium quod exsorites Ecclesia ob articuli alii cuiusveritatem subeunt, non modo nullā utilitatē habet, sed etiā velut prælibatio quādā est futuronum in æternum sustinendorum cruciatuum: quid de iis dicemus, qui ut propria cerebri sui cōmenta defendāt, morte patiuntur? Nec sane mirum adeo videri debet, quod pro iis non minus alacriter quā alii pro veritate mortē operunt, quum sua quisq; commenta, ut Epictetus ait, non minus quā liberos ex se natos amer, & sua cuique nō cupido tantum, sed & opinio, Deus fiat. Quin etiam ingenii nostri fetus tanto ardenter quam liberos amamus, quanto anima corpore est præstantior. Idemq; docet Epictetus, facta mortalium quæ vulgo mirari solemus, ex alta firmaque persuasionē mentis, quā prolepsin Stoici vocant, proficiunt: nec aliquid posse fingi tam arduum, tam durum aut dirum, quod non intrepide & constanter det effici, sive vir,

sive femina, sive puer, cui fuerit mens firmiter persuasa, sic esse opus facta.

V. *Natura satis viriū habet ad tormenta omnia preferenda. Id quod puerorū apud Lacedæmonios docent exempla, cruentos flagellorum ieiūs vultu renidenti aspernantium. Natura, vel potius firmo animi proposito inductus Scævola manū ustulandā dedit, & oculo quidē indignabundo, nullā tamē doloris significatiōe dante adipem in flammā destillantē asperxit, ut hoc facto æternum sibi nomen conciliaret. Feminam quandam Italicam legimus, cōjurationis accusatam, in mediis equulei cruciatis sibi ipsi lingua demorsam in tyranni facie expuisse, ne doloribus vista consciens proderet. Quid Horatius Cocles, pro patria fecit? Annon M. Curtius ultro in terribilem illam voraginē se præcipitavit? Lucretia illa quam ob causam sibi ipsa gladio pectus transfixit, quam ut castiratem suam æternæ famæ cōmendarer? Hinc Tertul. Quosdā, ait, solius mundanæ gloriæ studio, ignē sustinuisse, & in vestibus ardentibus spaciū aliquod viæ emēsos esse: alios flagellantibus corpus ac mēbra immota præbuuisse; & in arena venatoribus ultro objecisse. At ambitiosa hæc est & affectata cōstantia. Quod si natura ex se tantam vim nō habeat, ut ejus solius ductu atq; impulsu hæretici simulatio vultu & fæta quadam magnanimitate ultro in ignē tamquam in lectum rosis conformatum se injiciant, aut collum laqueo non secus ac torqui alicui preioso induendum præbeant: adest mox diabolus, quod naturæ decessit de suo supplici, obsecans miseros, eorumq; sensus ita stupefaciens, ut velut extra se positi videantur. Quum enim nō sit in acerbo illo animæ & corporis divortio illam, si partem aliquam cum impunitetia (quæ verum est peccatum contra Spiritum Sanctum) habeat, sibi in prædam cedere; omnibus viribus id agit ut miseros istos in peccatis obstinatos, in incredulitate nimis credulos, & in ipso exitio securos reddat, dū eis persuadet, hæc ipsam mortē, vitam ipsi futuram, quæ tamen æternæ mortis est initium. Quāmultos enormium criminū convictos, vidimus in ipso supplici loco innocentiam suam deprædicantes, & dū per plateas ducentur, se ad martyriū proficiunt jastantes? Quāmulti etiam pro falsa religione morti se objiciū? Quod ipse vidi atq; audivi, narrabo. Quū Anno M D LXXXVIII Lingens illa ab Hispaniarū regē ad occupandam Angliam armata classis naufragium fecisset, magnus Turcarum qui ad remos sedebant numerus ad Galliæ oras erat ejectus, vel po-*

tius, ut ipsis videbatur, in salutis portum appulsus. Nec Gallorum eis defuit humanitas. Statim enim magistratus jussu & hospitium & cetera ad viētum necessaria eis præbita sunt; doctis insuper viris negotium datum fuit, ut an suscipiendum baptismū & amplectendam Christianam religionem persuationibus suis eos inducerent: quorum exhortationibus ipse interfui. Sed illi omnes una voce, admirabili fiducia, responderunt, prius vitam sibi eripi passuros quā à Mahometis Propheta sui lege discederent. Quod si Fidē suam abnegare voluissent, jamdudum ab Hispaniarum rege sibi & libertatē & necessaria vitæ subsidia eo nomine fuisse oblata. Postquam vero divino beneficio in Franciæ regno pedem posuerint, multo justiorem habere caufam in sua religione perseverandi, pro qua vitam profundere jam ante parati fuissent. Quid multa? Nec rationes à Theologis nostris allatae, nec nostræ omnium preces ac promissiones ipsis factæ, à Mahometana superstitione dimovere eos valuerunt.

VI. Diabolus enim, qui semper fuit & erit Dei simia, etiam suos martyres habere voluit, eoq; illorū animos quos ab Ecclesiæ unitate seduxit, specie quadam magnanimitatis armat, quæ veræ cōstantiæ ponderibus appensa atq; examinata, nihil minus quam veras notas & qualitates illius habet: ut quæ ex infernalib⁹ hausta fontibus, brutalitas potius, aut furor vel insania, quam magnanimitas aut constantia dicenda sit. Paganos illos priscos videamus. Annon in dæmonum quos colebant, honorē, artus suos incidebant, lacerabant, adeoq; scipios pæne rotos deglubebat? Id ipsum quidem etiam Novi Orbis incolæ faciunt, & nec à dæmonū cultu haec tenus omnino avocari potuerunt. Quæ doctrina umquam rudior fuit aut absurdior quā Mōrani? At quam multi & quam magni viri eam amplexi sunt: ac tantum abest ut pro illius dogmati licet absurdissimis, mortem subterfugerint, ut etiam ultrō eam ambierint. Quod si Donaristarum & aliorum Hæreticorum scripta adhuc extarent, que putas, elogia legeremus corum, qui pro errorum suorum defensione mortem oppierunt? Nulli umquam tanto studio vitam suam conservare, quanto illi perdere studuerunt.

Tormentis ultro se objiciebant; & flagris casis, sine ulla lachryma, ajebant, ut frumentum quanto melius excutitur & ventilatur, tanto purius est, si anima, quanto vehementioribus cruciatib⁹ corp⁹ urgetur, tanto melius purgari S. Aug. fidelis & ocular⁹ ejusmodi spectaculorum testis, Tantū, inquit,